

Försvarsbeslutet 2004: Arbetsgrupp föreslår framtida organisation

Regeringen har tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att utarbeta ett förslag till en ny grundorganisation i Försvarsmakten. Arbetsgruppen skapas med anledning av det försvarsbeslut som ska fattas nästa år och är en grupp med deltagare från både försvarsdepartementet och Försvarsmakten.

Gruppen ska beakta bland annat försvarspolitiska och ekonomiska aspekter. De börjar sitt arbete i mars 2004, efter det att Försvarsmakten lämnat sitt försvarsbeslutsun-

derlag till regeringen. Resultatet av gruppens arbete presenteras i samband med att regeringen lämnar sin proposition till riksdagen, någon gång hösten 2004. Försvarsbeslutet kommer att fattas senare samma år.

Arbetsgruppen kommer att bestå av: departementsråd **Dan Ohlsson**, ämnesråd **Johan Appelberg**, departementssekreterare **Mårten Sundmark**, generallöjtnant **Göran Gunnarsson**, överste **Carol Paraniak** och överste **Bo Bengtsson**.

Telekrig mot Stril-elever

I september genomfördes en veckas grundläggande telekrigutbildning för elever på Yrkesofficersprogrammet med inriktning på stridsledning och luftbevakning. Det skedde i samarbete mellan F 20 StrilS, Försvarsmaktens telekrigsstödenhet och F 21 i Luleå.

För första gången på många år skedde detta med en skarp störresurs i luften. En effektiv planering möjliggjorde att detta klarades av inom ramen för tuffa besparingar. På F 21 genomförs för närvarande en grundläggande flygslagsutbildning (GFSU) för operatörer på Viggens tele-

krigsversion SK 37E och det var dessa elever som under ett par övningspass utförde störning mot en Stril-radar där Stril-eleverna befann sig.

Genom att sammanföra två utbildningar på detta sätt har flygvapnet sparat pengar och även höjt utbildningseffekten avsevärt inom telekrig och bäddat för ett mer effektivt utnyttjande av den flygburna störresurs som finns på F 21.

Efter genomförda pass landade föraren och operatören på F 16 i Uppsala där personal och elever erbjöds en genomgång av SK 37E.

LÅ SIGGELIN

Första och sista pilotexamen i Uppsala

För första och sista gången har det examinerats nya piloter vid F 16 i Uppsala. Det skedde vid en ceremoni den 26 juni, när sex män mottog den gyllene vingen av flygvapeninspektör **Jan Andersson**.

Denna utbildningsomgång är unik såtillvida att de inledde sin utbildning vid F 10 i Ängelholm några månader innan nedläggningen 2002. Flygskolan flyttade sedan till F 16, där kursen slutfördes.

Fänrik **Johan Linder** utsågs till främste elev. Normalt brukar kursettan genomföra sin examensflygning med flygvapnets främste företrädare. Så skedde dock inte denna gång, generalmajor Jan Andersson överlät inspektionen till en annan pilot, nämligen flygöverläkaren **Jan Linder**. Således kunde en stolt far och son

ses komma gåendes på plattan efter landningen.

Flygskolan har nu flyttat till Malmen i Linköping och just påbörjat en ny GFU-omgång.

GTU, den grundläggande taktiska utbildningen fortsätter i Uppsala fram till årsskiftet. Sedan väntar JAS 39 Gripen vid F 7 i Sätenäs för de sex eleverna

Flygöverläkaren Jan Linder gratulerar sonen Johan efter examensflygningen i Uppsala den 26 juni.

Ett efterlängtat ögonblick för flygvapnets nyaste piloter; att få sätta fast den gyllene vingen på uniformen.

Bilder: Peter Liander/Försvarets bildbyrå.

Cirka 250 000 personer besökte Air Power 03.

Foto: Peter Unmuth

Effektfull motorreversering med JA 37 Jaktviggen.

Foto: Sven De Bevere

Svensk succé inför stor flygshowspublik

Den internationella flygsho-
wen Air Power 03 genomför-
des på den österrikiska flyg-
basen Zeltweg i slutet av juni.
Med cirka en kvarts miljon
besökare räknas den till en av
Europas största i år. Försvars-
makten fanns på plats med

Viggen och Hercules. Kapten
Peter Andersson från F 16 i
Uppsala genomförde en bril-
jant uppvisning med sin zeb-
rarandiga Jaktviggen, till publi-
kens hörbara jubel. Tyvärr för
sista gången, eftersom det är
slutflugget med JA 37 vid F 16.

Ett annat bejublat inslag
gjordes med en TP 84 från F 7
i Såtenäs. De häftiga gungor-
na med upp till 120 gra-
ders lutning imponerar alltid,
särskilt som de lär vara för-
bjudna i andra flygvapen och
därför är unika showinslag.

Det österrikiska flygvapnet
bjöd också på Sverige-nostal-
gi genom att flyga formation
med sex Draken samt med
sex Saab 105, förutom en-
skild uppvisning med en rök-
målad Draken.

LENNART BERNS

Martin Birkfeldt är sedan några år tillbaka uppvisningspilot på JAS 39 Gripen. Nu har han fått en handfast bevis på att han är bäst i världen.

Foto: Lennart Berns

RIAT 2003 i Storbritannien

Martin Birkfeldt bäste uppvisningspilot

Kapten **Martin Birkfeldt**
Axelsson från F 10 i Ängel-
holm och **Anders Eriksson**
från F 17 i Ronneby tillhör
dem som tidigare plockat
hem fina priser i Fairford,
den sistnämnde för övrigt
två gånger i rad, vilket är
unik i tattoots historia.

Flera svenska framgång-
ar blev det vid RIAT för några
år sedan när en S 100B-
besättning vann en tävling
med olika markgrenar. Även
den svenska Kustbevakning-
en har fått pris med en av
sina CASA C-212 som av en
internationell jury ansågs
vara det årets vackraste och
bäst underhållna flygplan.

Trofén vann han i stor
konkurrens med deltagare
från ett stor antal länder
inom och utom Europa.
Därmed fullföljer Sverige
och svenska flygvapnet en
lång tradition. Team 60
samt kaptenerna **Jan Fröjd**
från F 4 på Frösön, **Ingemar**

LENNART BERNS

Peter Carlsson världsmästare i flygfemkamp

Kapten **Peter Carlsson**, F 16 i Uppsala, vann genom en jämn och stark insats sitt tredje individuella VM guld i det 47:e världsmästerskapet i flygfemkamp. Tävlingarna genomfördes vid det spanska flygvapnets transportskola Mataban, i Salamanca.

I svenska laget ingick förutom Peter Carlsson, fjolårets världsmästare kapten **Niklas Isaksson** (F 16), kapten **Jonas Rohlen** (F 7 Såtenäs) och löjtnant **Joakim Saviniemi** (F 4 Frösön). **Arvid Olovsson** (F 17 specialflyg Malmen) deltog som reserv. Sammanlagt del-

tog 40 atleter från tio nationer; Norge, Finland, Holland, Belgien, Polen, Tjeckien, Turkiet, Spanien, Brasilien och Sverige.

Tävlingarna inleddes med det fristående flygmomentet, femkampens sjätte gren. Världlandet ställer upp med pilot, skolflygplan och navigeringsunderlag. Varje lands navigatör ska följa en triangelbana så exakt som möjligt. Sverige med Arvid Olovsson som navigatör blev nia.

Femkampen inleddes med *skjutmomentet*, som Peter Carlsson vann.

Därpå följde simning 100 meter, där simmaren under de sista 50 metrarna ska passera under två fyra meter långa hinder.

Fäktningen tog hårt på krafterna efter dryga 39 fäktningsmatcher vardera. Den som bäst använder sin teknik och snabbhet och utnyttjar fiendens svagheter går vinnande av pisten. Peter Carlsson vann 32 segrar och blev tvåa i detta krävande moment.

Bollmomentet är den mest udda gren som skiljer flygfemkampen från andra femkamper. Det ska symbolisera pre-

Arvid Olovsson tackar sin spanke pilot efter flygmomentet.

Till vänster: kapten Peter Carlsson från F 16 i Uppsala blev individuell världsmästare i flygfemkamp.

cisionen som behövs i samband med flygning. Momentet bygger på basket och är indelat i fyra delmoment: dribbling, 30 sekunders, fembollar och straffkast.

Sista grenen *Escape* innebär 400 meter hinderbana följt av 7 km orientering. Jonas Rohlen segrade.

Spanien vann lagtävlingen, där de tre bästa individuella resultaten räknas samman, följt av Sverige och Finland.

Individuellt segrade Peter Carlsson, som därmed blev fjärde svensk att ta minst tre individuella guld i flygfemkamp. Det var Sveriges 30:e individuella guld i dessa PAIM-sammanhang.

PEDER SÖDERSTRÖM
ARVID OLOVSSON

Svenska placeringar:

- 1 Peter Carlsson
- 6 Niklas Isaksson
- 14 Jonas Rohlen
- 22 Joakim Saviniemi

Underhållsofficerare igår, nu och för framtiden

I FlygvapenNytt 2/03 beskrivs hur flygvapnets första underhållsofficerare har examinerats vid Försvarmaktens Halmstadskolor i juni i år.

Detta stämmer inte. Innan försvarsgrenarnas egna intendenturkårer slogs samman på 1960- och 70-talen till Försvarets intendenturkår och senare Försvarets intendentkå, bedrevs utbildningen i flygvapnets egen regi.

Sammanläggningen gav en gemensam intendentkår för fast anställda intendentur i Försvarmakten och lite senare även för reservpersonal i intendenturtjänst, dock med förbehållet att viss reservpersonal valde att inte gå över till den nya kåren utan stanna kvar i flygvapnets rullor.

Vid denna tidpunkt gick också debattens vågor höga om att Försvarets intendentkår skulle bära arméuniform med speciella emblem och mössmärken. Man tog natur-

ligtvis fram ett av försvarets största mössmärken.

Uniformsbytet rann ut i sanden och de "blå" behöll sina uniformer med tillägg av tjänstetecknet med vasen och svärdet på röd botten.

Flygvapnet fortsatte utbildningen av reservpersonal fortsatte till mitten av 1970-talet. Skälet var att den begränsade utbildningstiden inte gjorde det möjligt att ge den bredd som krävdes för att kunna vara verksam i samtliga försvarsgrenar.

Den normala placeringen av reservpersonalen, i den då mycket stora krigsorganisationen, var normalt som underhållskompanichefer och ställföreträdare.

Själv utbildades jag vid F 2 i Hägernäs i den reservintendentkurs, Crint 70, som genomfördes mellan juli 1970 och mars 1972. Utbildningen liknade i mycket den som beskrivs i artikeln om dagens

underhållsofficerare. Den började med allmän militär utbildning på bland annat Önnarp. Under utbildningen ingick omfattande stridsutbildning och truppföring som avslutades med instruktörstjänst vid någon av flygvapnets många flottiljer.

Drivmedelsutbildning och kassatjänst var förlagda till gamla Malmen, förplägnadstjänsten till F 17 i Ronneby och basbefälsutbildningen till F 8 i Barkarby. Första året avslutades med instruktörstjänst vid en KFÖ på Åmselebasen.

I kursen ingick många intressanta och nyttiga moment, t ex totalt fyra veckors tjänst i fjällen, företagsekonomi vid Uppsala Universitet osv.

Innan vi kom ut på våra flottiljer så gjorde vi en avslutande kurs på kadettskolan F 20 under hösten 1971.

Utbildningen visade sig i

efterhand mycket väl anpassad till de krav flygvapnet ställde och ställer. Själv kontrollerade jag detta senast när jag tjänstgjorde under FVÖ 03.

Det kan vi i vår kurs till stor del tacka den dåvarande kurschefen löjtnant Roland Nilsson för.

För att avsluta som jag började, så är utbildning av underhållspersonal i flygvapnet inget nytt men man har nu åter tagit upp en gammal och fin tradition.

Själv upplever jag de erfarenheter som utbildningen och tjänsten i flygvapnet givit mig som nyttiga och jag hoppas att samma sak kommer att gälla för 2000-talets första officerare i underhållstjänst i flygvapnet. Precis som författaren av dagens artikel skriver kan även jag varmt rekommendera underhållstjänsten.

TORNGY WIJK
KAPTEN I FV RESERV.

Har Lomos någon framtid?

Flygvapnets luft- och markrapporteringsystem (Lomos), är en sensor i strilsystemet med uppgifter att insamla, bearbeta, presentera och därefter rapportera flygplan samt verksamheter till gagn för mottagare inom totalförsvaret.

Lomos har funnits i snart tio år. Det har övats och utbildats på många platser i riket. Vem har tagit någon notis om detta förutom närmast sörjande? Ingen.

Vem har tilldelat personalen uppgifter eller ställt några krav på förbanden? Ingen.

Många av oss som jobbar för och i systemet börjar tröttna, något måste göras och det nu. Flygvapnet skall återta "befälet" över förbanden och göra dessa till nio kompanier (ingående i Strilbatalajon 04) fördelade över riket med skyldigheter och rättigheter motsvarande Hemvärnet.

Om inte, överför allt till Hemvärnet, se över uppgifterna med ökad tyngdpunkt mot markrapportering till MD-organisationen och luftmålsrapportering såsom reserv till flygvapnet. Personal-

en kan dessutom merutbildas till skyddsvakter med uppgifter inom insatsorganisationen. Personalen får här möjligheter till fler utbildnings- och övningstillfällen och kommer att tjänstgöra i förband som är eftersökta av såväl Försvaret som samhället.

Alternativet till dessa två förslag är att lägga ner syste-

met och kanske förlora huvuddelen av personalen, vilket egentligen ingen vill.

LARS-GUNNAR LARSSON